

מכירת יוסף

Literary and Historiographical Readings

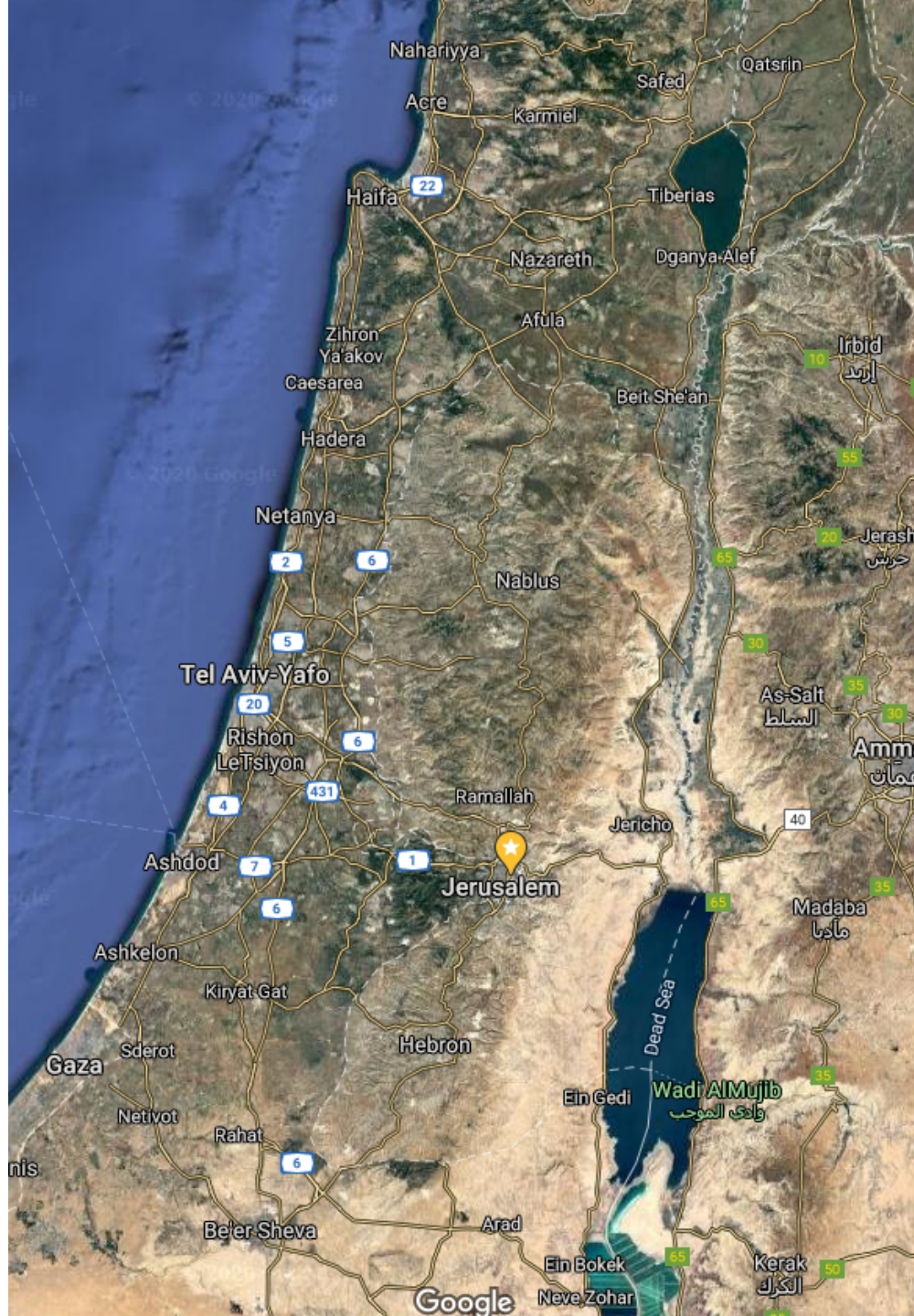
Biagio d'Antonio (Florence, around 1500), from the Metropolitan Museum of Art

I learned a lot from many sources, but want to single (double?) out two:

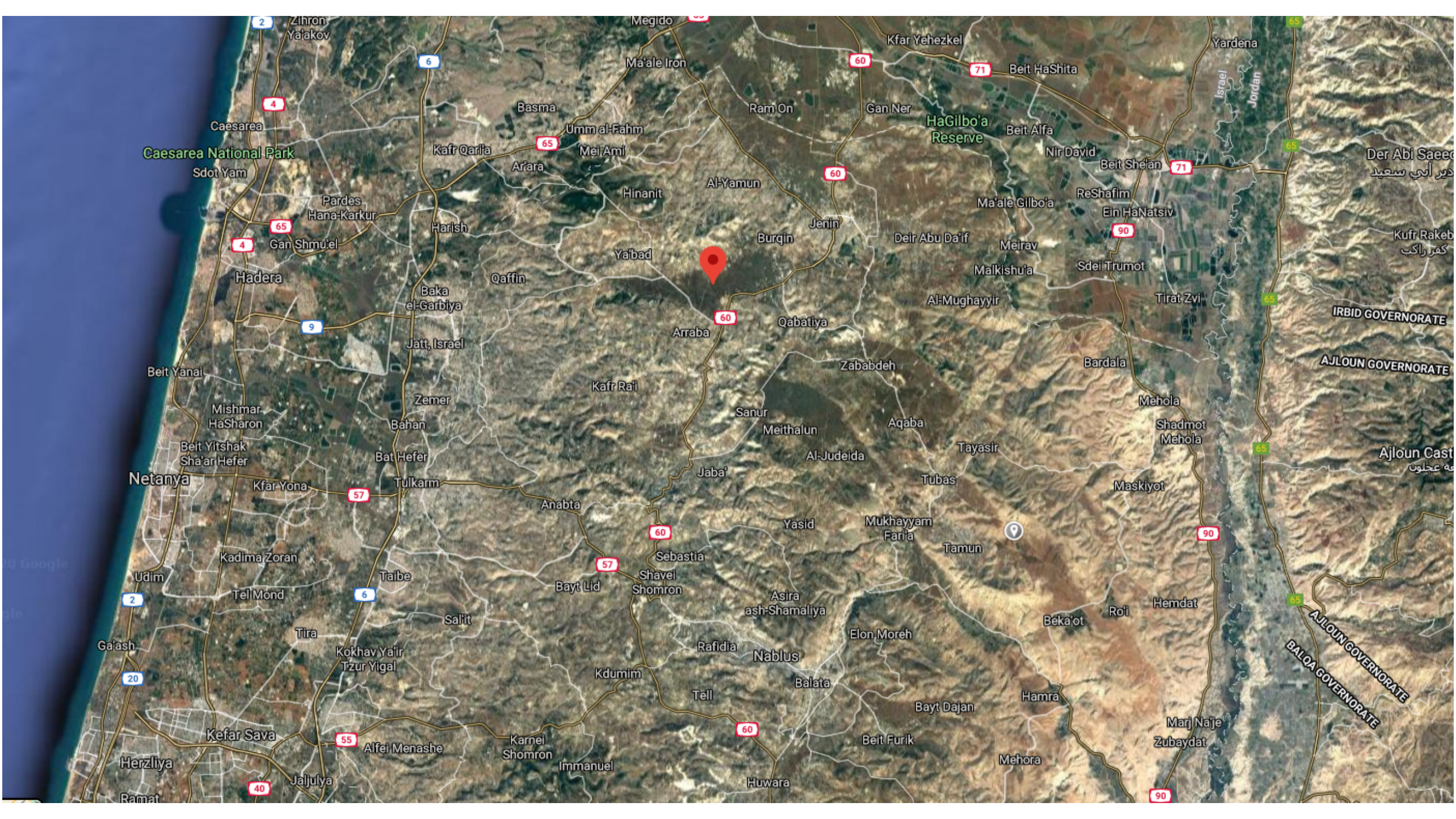
- Richard C. Steiner, “Contradictions, Culture Gaps, and Narrative Gaps in the Joseph Story,” *Journal of Biblical Literature* vol. 139, no. 3 (2020): 439-458.

https://www.academia.edu/44014361/Richard_C_Steiner_Contradictions_Culture_Gaps_and_Narrative_Gaps_in_the_Joseph_Story_Journal_of_Biblical_Literature_vol_139_no_3_2020_439_458

- Richard C. Steiner, “‘Midianite Men’ (Gen 37:28) and ‘An Egyptian Man’ (39:1): Ambiguity and Contradiction, *Leitwortstil* and Foreshadowing,” forthcoming.

Section 1: Geography and the location of Reuven

וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ־נָא רְאֵה אֶת־שְׁלוֹם אֶחָיִךְ וְאֶת־שְׁלוֹם הַצֹּאן וְהַשְּׂבִינִי דָבָר וַיִּשְׁלַחְהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן
וַיָּבֹא שְׂכָמָה:

And he said to him, “Go and see how your brothers are and how the flocks are faring, and bring me back word.” So he sent him from the valley of Hebron. When he reached Shechem,

וַיִּמְצְאֵהוּ אִישׁ וְהָיָה תְּעָה בַשָּׂדֶה וַיִּשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מַה־תְּבַקֵּשׁ:

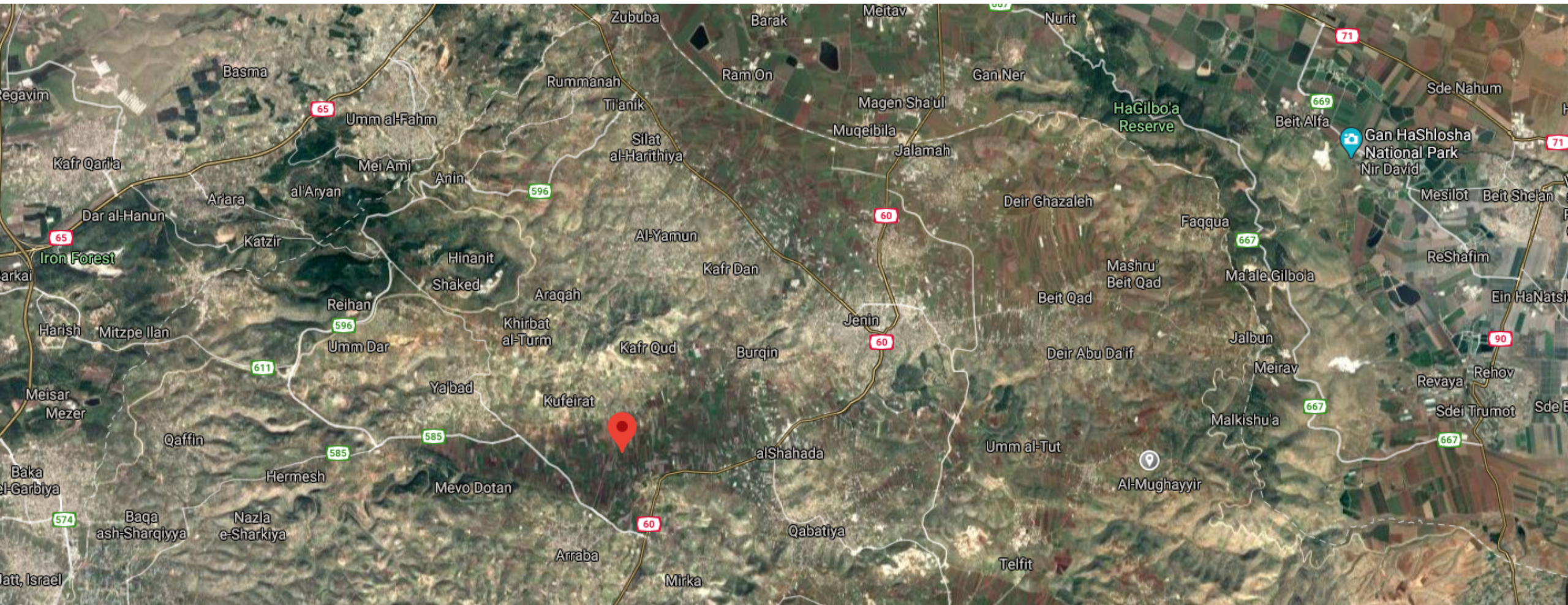
a man came upon him wandering in the fields. The man asked him, “What are you looking for?”

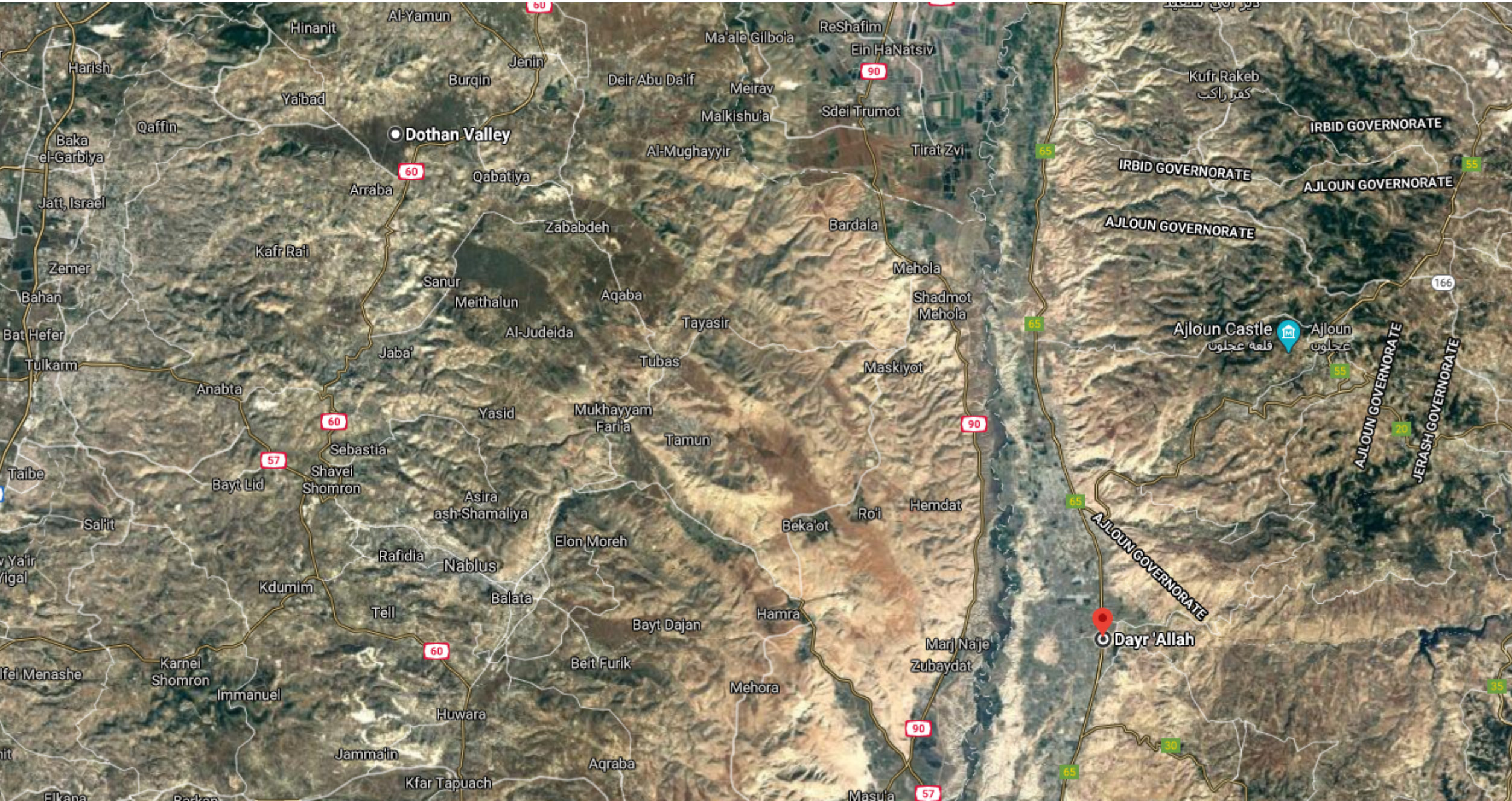
וַיֹּאמֶר אֶת־אֲחָי אֲנֹכִי מִבְּקֵשׁ הַגִּידֶה־נָא לִי אֵיפֹה הֵם רֹעִים:

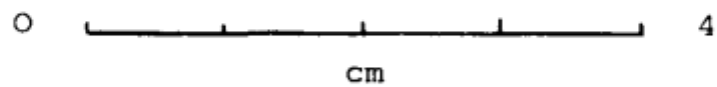
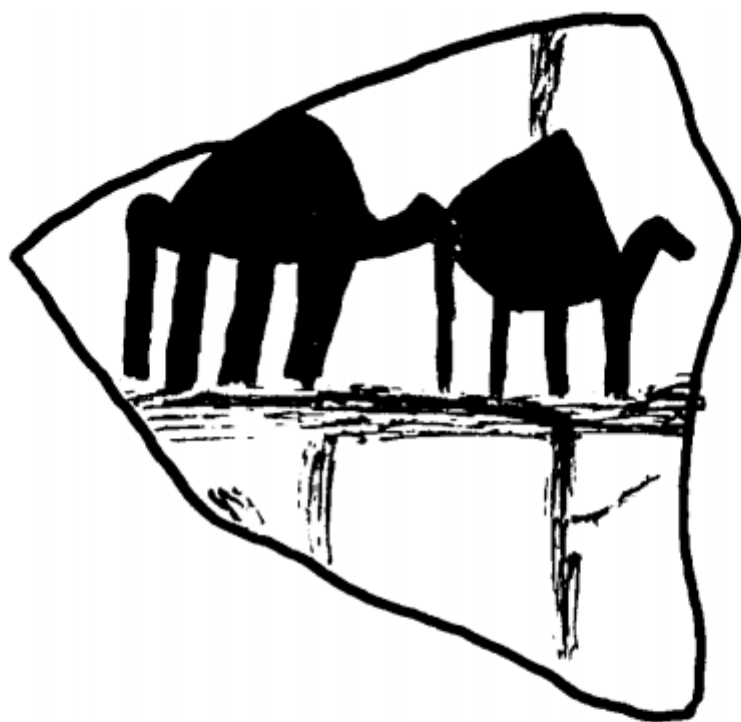
He answered, “I am looking for my brothers. Could you tell me where they are pasturing?”

וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי שָׁמַעְתִּי אֲמָרִים גִּלְכָּה דַתִּינָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחֲרָיו וַיִּמְצָאֵם
בְּדוֹתָן:

The man said, “They have gone from here, for I heard them say: Let us go to Dothan.” So Joseph followed his brothers and found them at Dothan.

TDA 2776 from ADAJ 27: Pl. CXXVII 2

וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכֹל־לֶחֶם וַיֵּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיֵּרְאוּ וְהִנֵּה אַרְחַת יִשְׁמַעְאֵלִים בָּאָה מִגְּלָעָד וּגְמַלֵּיהֶם
נֹשְׂאִים נֹכָאת וְצָרִי וְלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרַיִם:

Then they sat down to a meal. Looking up, they saw a caravan of Ishmaelites coming from Gilead, their camels bearing gum, balm, and ladanum to be taken to Egypt.

...

וַיַּעֲבְרוּ אַנְשֵׁי מִדְיָנִים סַחְרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף
לְיִשְׁמַעְאֵלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף מִצְרַיִם:

When Midianite traders passed by, they pulled Joseph up out of the pit. They sold Joseph for twenty pieces of silver to the Ishmaelites, who brought Joseph to Egypt.

וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין־יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו:

When Reuben returned to the pit and saw that Joseph was not in the pit, he rent his clothes.

וַיָּשָׁב אֶל־אָחָיו וַיֹּאמֶר הֲיֵלֵד אֵינָנו וְאָנִי אָנָּה אָנִי־בָא:

Returning to his brothers, he said, “The boy is gone! Now, what am I to do?”

Jan Fokkelman

Reuben's discovery represents a gap for the reader. In v. 29 we suddenly realize that Reuben cannot have been a participant in the transaction. We should, however, not flee into diachronical speculations precipitately. We might first try to deal with the gap in a synchronic way and remain true to a sound narratology.

רש"י: וישב ראובן – ובמכירתו לא היה שם, שהגיע יומו לילך ולשמש את אביו.
דבר אחר: עסוק היה בשקו ותעניתו על בילבול יצועי אביו.

AND REUBEN RETURNED – When he (Joseph) was sold he had not been present, for it was his day to go to attend to his father. Another explanation is: he had not sat with them at the meal because he was occupied with his sack-cloth and fast in penitence for having 'disturbed his father's bed' (Bereshit Rabbah 84:19).

R. Joseph Bekhor Shor

ויש אומרים כי ראובן היה מתענה על ששכב את בלהה, ויש אומרים שהיה כל אחד משמש את אביהם יומו והגיע יומו של ראובן. אבל תימה על שהיו רחוקין מאביהם, וראובן שב אל הבור. ...

דרך הרועים שמקצתם אוכלים ומקצתן עומדים על הבהמות, ואחר שאכלו מקצתם, הולכים אותם שאכלו אל הבהמות והאחרים אוכלים, ואין דרכם לאכול כולם ביחד. והיה אוכל יהודה ומקצת אחיו, וראובן ומקצת אחיו היו שומרים הצאן, ולפיכך לא ידע ראובן במכירתו.

It is the way of shepherds that some of them eat and some of them attend to the animals. After that, those that have eaten go to the animals, and the others eat. It is not their way that all of them eat together. (When the Ishmaelites came into view,) Judah was eating with some of his brothers, while Reuben and some of his brothers were watching over the flock, and therefore Reuben did not know about the sale.

Reuven may never have known!

42:21-22

כַּאֲשֶׁר וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אָחִיו אָבֵל אֲשֶׁמִּים אֲנַחְנוּ עַל-אָחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ
בְּהִתְחַנְּנוֹ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמְעָנוּ עַל-כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת. כִּב וַיַּעַן רְאוּבֵן אֶתְּם
לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֵלֵיכֶם לֵאמֹר אֶל-תַּחֲטְאוּ בְיָלֶד וְלֹא שָׁמַעְתֶּם וְגַם-דָּמוֹ הֵנָּה
נִדְרָשׁ.

One man said to the other, “Indeed, we are guilty because of our brother, for we saw the pain in his soul, as he was beseeching us, and we did not listen! This is why all this suffering is befalling us!”

Reuben answer, “Look, I told you ‘don’t sin with the boy,’ but you didn’t listen. And now his blood is being avenged!”

Another question answered:

“‘Then they sat down to a meal’: How do these words advance the plot of the narrative, and what do they contribute to the progression of the matter?” The usual answer to this question is that these words hint at the callous indifference displayed by the brothers, as they themselves later acknowledge (Gen 42:21).”

-Baruch Schwartz

Section 2: Who sold Joseph to whom?

Was he “sold”?

כִּי-גִנַּב גִּנְבֹתַי מֵאֶרֶץ הָעֵבְרִים :40:15

So who?

וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אַרְחַת יִשְׁמַעְאֵלִים בָּאָה מִגְּלָעָד וּגְמֻלֵיהֶם נִשְׂאִים נֹכַח וְצָרִי וְלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרַיִמָּה. כּו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל אָחִיו מַה בָּצַע כִּי נִהְרַג אֶת אָחִינוּ וְכִסִּינוּ אֶת דָּמוֹ. כז לְכוּ וְנִמְכְּרֵנוּ לְיִשְׁמַעְאֵלִים וַיִּדְנוּ אֶל תְּהִי בּוֹ כִּי אָחִינוּ בְּשָׂרְנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אָחִיו.

כח וַיַּעֲבְרוּ אַנְשֵׁים מִדְּיָנִים סַחְרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת יוֹסֵף מִן הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת יוֹסֵף לְיִשְׁמַעְאֵלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת יוֹסֵף מִצְרַיִמָּה. כט וַיֵּשֶׁב רְאוּבֵן אֶל הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת בְּגָדָיו. ל וַיֵּשֶׁב אֶל אָחִיו וַיֹּאמֶר הִילָד אֵינְנוּ וְאָנִי אָנָּה אָנִי בָּא. לא וַיִּקְחוּ אֶת כְּתָנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֶת הַכְּתָנֶת בַּדָּם. לב וַיִּשְׁלְחוּ אֶת כְּתָנֶת הַפָּסִים וַיָּבִיאוּ אֶל אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מִצְאָנוּ הַכֹּרֶן הַכְּתָנֶת בְּנֶךְ הוּא אִם לֹא. לג וַיִּכְיֶרָה וַיֹּאמֶר כְּתָנֶת בְּנֵי חַיָּה רָעָה אֲכַלְתֶּהוּ טָרֵף טָרֵף יוֹסֵף. לד וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שְׂמֹלְתָיו וַיִּשֶׂם שֵׁק בְּמַתָּנָיו וַיִּתְאַבֵּל עַל בְּנוֹ יָמִים רַבִּים. לה וַיִּקְמוּ כָּל בְּנָיו וְכָל בְּנֹתָיו לִנְחָמוֹ וַיִּמָּאֵן לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי אֲרֹד אֶל בְּנֵי אֲבִל שְׂאֵלָה וַיִּבְכֶּךְ אֹתוֹ אָבִיו. לו וְהַמְדַּנִּים מְכָרוּ אֹתוֹ אֶל מִצְרַיִם לְפוֹטִיפָר סָרִיס פְּרָעָה שֵׁר הַטַּבָּחִים. בראשית לט, א: וַיִּוָּסֵף הוֹרֵד מִצְרַיִמָּה וַיִּקְנֶהוּ פוֹטִיפָר סָרִיס פְּרָעָה שֵׁר הַטַּבָּחִים אִישׁ מִצְרַיִם מִיַּד הַיִּשְׁמַעְאֵלִים אֲשֶׁר הוֹרְדוּהוּ שָׂמָּה.

Rashi

ויעברו אנשים מדינים – זו היא שיירא אחרת, והודיעך הכתוב שנמכר פעמים הרבה.

וימשכו – בני יעקב את יוסף מן הבור, וימכרוהו לישמעאלים, והישמעאלים למדנים, והמדנים מכרו אותו אל מצרים (בראשית ל"ז:ל"ו).

Midianites – This was a different caravan: Scripture indicates that he was sold several times: (1) “They drew up” – the sons of Jacob drew him up from the pit, (2) and sold to to the Ishmaelites, and (3) the Ishmaelites to the Midianites and (4) the Midianites into Egypt.

Rashbam

רשב"ם: ויעברו אנשים מדיינים – בתוך שהיו יושבים לאכול לחם, ורחוקים היו קצת מן הבור לבלתי אכול על הדם, וממתינים היו לישמעאלים שראו, וקודם שבאו הישמעאלים עברו אנשים מדיינים אחרים דרך שם, וראוהו בבור ומשכוהו ומכרוהו המדיינים לישמעאלים. ויש לומר שהאחים לא ידעו, ואף על פי אשר כתב: אשר מכרתם אותי מצרימה (בראשית מה, ד), יש לומר: שהגרמת מעשיהם סייעה במכירתו. זה נראה לי לפי עומק דרך פשוטו של מקרא....

Midianite traders passed by: The brothers were at their meal, sitting some distance from the pit so as to refrain from “eating on the blood” (Lev 19:26), waiting for the Ishmaelites whom they had seen (v. 25). However, before those Ishmaelites arrived, different people – Midianites – passed by there, saw Joseph in the pit and pulled him out. These Midianites sold Joseph to the Ishmaelites. It is to be understood that the brothers did not know [of the sale]. Although it is written [that Joseph later said to his brothers] (Gen. 45.4), “[I am ... he] whom you sold down to Egypt,” that phrase is to be understood to mean that their actions indirectly led to his sale.

To me, this represents the profound interpretation, following the plain meaning of Scripture....

Joseph Qara and Ibn Ezra

כב וַיֹּאמְרוּ אִישׁ-יִשְׂרָאֵל אֶל-גְּדֵעוֹן מִשָּׁל-בָּנוּ גַם-אַתָּה גַם-בֶּנְךָ גַם בֶּן-בְּנֶךָ כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִיַּד מִדִּין. כג וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם גְּדֵעוֹן לֹא-אֶמְשַׁל אֲנִי בָכֶם וְלֹא-יִמְשַׁל בְּנֵי בָכֶם יְהוָה יִמְשַׁל בָּכֶם. כד וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם גְּדֵעוֹן אֲשַׁאֲלָה מִכֶּם שְׂאֵלָה וּתְנוּ-לִי אִישׁ נָזֵם שְׁלָלוּ כִי-נִזְמִי זָהָב לָהֶם כִּי יִשְׁמַעְאֲלִים הֵם.

ר' יוסף קרא לשופטים ח, כד: כי ישמעאלים הם – למדין קורא ישמעאלים, דכתיב, "ויעברו אנשים מדינים סוחרים" (בראשית לז, כח), וכתוב, "וימכרו את יוסף לישמעאלים" (בראשית לז, כח).

אבן עזרא: ויעברו – וכאשר עברו אלה הישמעאלים הסוחרים, כי המדינים יקראו ישמעאלים, וכן אמר על מלכי מדין, "כי ישמעאלים הם" (שופטים ח, כד).

Zoom in....

וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיֵּרְאוּ וְהִנֵּה אַרְחַת יִשְׁמַעְאֵלִים בָּאָה מִגְּלָעַד וּגְמַלֵּיהֶם
נֹשְׂאִים נֹכָאת וְצָרִי וְלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרַיִמָּה.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל אַחִיו, "מָה בָּצַע כִּי נִהְרַג אֶת אַחִינוּ וְכִסִּינוּ אֶת דָּמוֹ? לָכוּ
וְנִמְכְּרוּ לַיִּשְׁמַעְאֵלִים וַיִּדְנוּ אֶל תְּהִי בּוֹ – כִּי אַחִינוּ בְּשָׂרְנוּ הוּא."
וַיִּשְׁמְעוּ אַחִיו.

וַיַּעֲבְרוּ אַנְשֵׁים מִדִּינִים סַחְרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת יוֹסֵף מִן הַבּוֹר
וַיִּמְכְּרוּ אֶת יוֹסֵף לַיִּשְׁמַעְאֵלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף...

So why call them Midianites?

Note the parallel between the Midianites who bring Joseph to the Egyptian here (ויקנהו פוטיפר - (סריס פרעה שר הטבחים איש מצרי), and the Egyptian who goes to the Midianites in Exodus 2 i.e., Moshe, identified as an “איש מצרי”!

[Steiner, “‘Midianite Men’ (Gen 37:28) and ‘An Egyptian Man’ (39:1)”]

7. AN EQUIVOCAL READING OF THE SALE OF JOSEPH¹

Edward L. Greenstein

But the story's ambiguity concerning the natural or human chain of events that led to Joseph's servitude in Egypt throws into bolder relief the actual "cause" of Joseph's fate. As Joseph himself explains to his brothers—and via the narrative to the reader—"Now it was not you who sent me here, but God" (45:8; cf. verses 5, 7). By blurring the human factors leading to the enslavement of Joseph, the narrative sharpens our image of the divine factor in bringing it about.

Part 3: What's Tamar got to do with this?

לא וַיִּקְחוּ אֶת כְּתָנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ שְׁעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֶת הַכְּתָנֶת בַּדָּם. לֵב וַיִּשְׁלְחוּ אֶת כְּתָנֶת הַפָּסִים וַיָּבִיאוּ אֶל אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מְצָאנוּ הֵכֵר נָא הַכְּתָנֶת בְּנֶךְ הוּא אִם לֹא. לֵג וַיִּכְרָה וַיֹּאמֶר כְּתָנֶת בְּנֵי חַיָּה רָעָה אֲכָלְתָּהּ טָרֵף טָרֵף יוֹסֵף. לֵד וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שְׂמֹלְתוֹ וַיִּשֶׂם שֵׁק בְּמִתְנֹו וַיִּתְאַבֵּל עַל בָּנוּ יָמִים רַבִּים. לֵה וַיִּקְמוּ כָּל בָּנָיו וְכָל בְּנֹתָיו לְנַחֲמוֹ וַיִּמָּאֵן לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי אֵרָד אֶל בְּנֵי אָבִי שְׂאֵלָה וַיִּבֶךְ אֹתוֹ אָבִיו. לו וְהַמְדָּנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל מִצְרַיִם לְפוֹטִיפָר סָרִיס פְּרָעָה שֵׁר הַטַּבָּחִים.

בראשית לח: מעשה יהודה ותמר, פסוקים כה-כו

...הוא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמר, "לאיש אשר אלה לו אנכי הרה." ותאמר, "הכר נא למי החתמת והפתילים והמטה האלה." ויכר יהודה ויאמר "צדקה ממני"...

פרק לט, א: ויוסף הורד מצרימה ויקנהו פוטיפר סריס פרעה שר הטבחים איש מצרי מיד הישמעאלים אשר הורדהו שמה.